

Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a június 10-16. közötti időszakra

Június elején gyakran alakultak ki záporok, zivatarok. Ezek az esőzések a borvidék jelentős részén 4,4 és 17,9 mm közötti csapadékot hoztak. Nagyobb mennyiségű – 30 mm meghaladó – csapadék csak Erdőbényén, Olaszliszván és Sátorajújhelynél hullott, az elmúlt napokban. Az esőzések mellett melegedés következett be, a hétvégétől fülledt, párás időben van részünk. Napközben már többször is 25-30°C között értékeket mérhettünk. A hét további részében is hasonló, meleg és csapadékos körülmények várhatóak.

A csapadékos időjárás nehezíti a permetezések elvégzését. A kezelések tervezésénél és elvégzésénél figyeljünk az előrejelzésekre és a radarképekre. A zöldmunkák kapcsán több ültetvényben még mindig hajtások befűzése az aktuális teendő.

Fenológia

Június első hetében megkezdődött a szőlő virágzása a Tokaji borvidéken. Dűlőnként, ültetvényenként és fajtánként is láthatunk fenológiai eltéréseket. Általánosságban a virágzás korai szakaszánál tartunk (BBCH 660-663).

Furmint T85-ös fürt a Szarvas dűlőben 2020.06.06-án

Lisztharmat

A lisztharmat számára a melegebb, párás körülmények kedvezőek. A fertőzési nyomás magas. A szőlő a virágzás fenológiai stádiumában rendkívül érzékeny a lisztharmatra. A védekezést kén és felszívódó készítmény kombinációjával végezzük el (cyflamid, difenokonazol, fluxaproxad). A hatóanyagok kapcsán figyeljünk a szer rotációra, a rezisztencia elkerülésének ér-

dekében. Permetezési fordulók tekintetében lehetőleg tartsunk rövidebb, 10 napos fordulót. A kén hatékonysága 15°C alatt romlik, 25°C felett pedig perzselést okozhat. Ökológiai gazdálkodásban kén és olajos készítmény kombinációjával végezzük el a permetezést.

Peronoszpóra

A csapadékos körülmények kedvezőek a peronoszpóra számára, főleg azokon a területeken, ahol nagyobb mennyiség hullott. A virágzás okán lehetőleg válasszunk felszívódó hatóanyagot tartalmazó készítményt (ciazofamid, mandipropamid, ditianon+kálium foszfonátok). Ha csak kontakt készítményt használunk a védekezésre, akkor ajánlott a rövid permetezési forduló tartása, mert a virágsapok lehullása után a kötődő bogyók védtelenek. A folpet tartalmú készítmények botritisz ellen is védelmet biztosítanak ebben az időszakban.

Fekete rothadás

A kórokozó tünetével nem találkoztunk eddig az ültetvényekben. Azonban a csapadékos, párás és meleg körülmények kedveznek a kórokozónak. A fekete rothadás a virágzástól számított 6-7 hétig jelent veszélyt a termésre. Ebben az időszakban kell védekeznünk a kórokozó ellen, különösen azokban az ültetvényekben, ahol korábban gondot okozott. A fekete rothadás elleni védekezéshez több hatóanyag áll rendelkezésünkre. Ezek egy része peronoszpóra ellen is védelmet nyújt (mankoceb, metiram, ditianon+kálium foszfonátok), másik része pedig lisztharmat ellen alkalmazható (tebukonazol, miklobutanil, difenokonazol). Ezt vegyük figyelembe a szerválasztásnál! Ökológiai gazdálkodásban sajnos nem áll rendelkezésre növényvédő szer a kórokozó ellen. Ezért agro-technikai módszerek (szellős, gyorsan felszáradó lombzat kialakítása, ültetvény gyommentesen tartása) segítségével kell mindent megtennünk a megelőzés érdekében.

Botritisz

A virágzás időszakában, a csapadékos körülmények kedveznek a virágzaskori fertőzésnek. Ajánlott olyan hatóanyagot (folpet) választani, ami e kórokozó ellen is védelmet biztosít.

Tarka szőlőmoly

Az első nemzedék lárváinak károsítása véget ért. A hernyófészkek nagy részében már nem találhatóak meg a lárvák. A védekezés nem indokolt.

Hernyófészekből kieszedett tarka szőlőmoly lárvá

Amerikai szőlőkabóca

Az ültetvényekben található lárvák jelentős része L1-es és L2-es fejlettségűek, kis számban azonban már találni L3-as lárvákat is. A kabóca lárvákat a tőke alsó leveleinek fonákán figyelhető-

ek meg. Az idősebb lárvák már a lombozat magasabban található leveleket is jelen lehetnek. Az ültetvényben végzett megfigyelés során a levelek óvatos megfordításával találhatjuk meg a lárvákat. Az első védekezést a virágzás után végezzük el.

Az amerikai szőlőkabóca a szőlő aranyszínű sárgaság megbetegedését okozó fitoplazma vektora szőlőben. Mivel a kórokozó ellen nem tudunk hatékonyan védekezni, ezért a vektorszervezet elleni rovarölő szerek kezelésekkkel tudjuk megelőzni a betegség terjedését. Fontos, hogy ne csak az ültetvényekben, hanem a házi kerti tőkéken is végezzünk megfigyelését és indokolt esetben védekezést. A kabóca elleni védekezéshez több rovarölő készítmény is engedélyezett (alfametrin, tau-fluvalinát, spinozad, flupiradifuron).

A fitoplazmának a szőlő mellett több gazdanövénye van, ezek közül legjelentősebb az erdei iszalag. E növényről más kabóca fajok át tudják vinni a kórokozót szőlőre, ahol az elterjesztésében már az amerikai szőlőkabóca játszik szerepet. Ezért ajánlott az ültetvényekből és közelükből eltávolítani az erdei iszalagot.

Amerikai szőlőkabóca lárvák a levél fonáki részén

Atka

Mind a szőlő-gubacsatka, mind a szőlőlevélatka károsítása gyenge az ültetvényekben. Így a védekezés nem indokolt.

Az elmúlt években a borvidék több ültetvényében jelentkezett a szilva-takácsatka kártétele. A tünetek tavasz végétől, nyár elejétől láthatóak. A károsítás nyomán a levelek a sárgulnak. A tünetek gyakran foltszerűen jelentkeznek az területeken. Védekezésre a spiroidiklofen vagy az abamektin

hatóanyagok használhatóak. A kártevő elleni védekezésnél fontos, hogy megfelelő növényvédő szer borítottságot érjünk el a levél fonáki oldalán is.

Szőlő-gubacsatka kártétele

Kígyóaknás szőlómoly

A kígyóaknás szőlómoly kártétel a borvidék (termő ültetvényben és házi kertben is) számos pontján észlelhető 2018 óta. A lárvák a levéllemeze felső részében alakítanak ki aknát. Egy levélen több akna is lehet. A tünetek a vegetáció második felében erősödhetnek fel. Súlyos károsítás akár korai lombhullást is okozhat. Az elmúlt két évben azonban nem talákoztunk jelentős károsítással. A kártétele kis számban látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt, azonban a károsítás mértékét kövessük figyelemmel.

Kígyóaknás szőlómoly károsítása levélen

Gyomszabályozás

A csapadékos időszak kedvez a gyomok fejlődésének. Erőteljesebb gyomosodás várható. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soralkak gyomirtására a sorajlművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell ke-

rülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.06.02-08.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	18	8,4
Sátoraljaújhely Szemszúró	17,7	34,4
Hercegkút Hosszúhegy	18,3	17,9
Tolcsva Nyakvágó	17,6	13,3
Erdőbénye Lócse	17,4	39,8
Vámosújfalú Rány	17,5	16,7
Olaszliszka Haraszt	18	39,6
Szegi Poklos	18,3	15,6
Tarcal Bakonyi	18,2	7,5
Tokaj Hétszőlő	18,9	14,1
Bodrogkeresztúr Dereszla	18,1	4,4
Mád Juharos	18,2	16,5
Mád Úrágya	18,6	12,9
Tállya Nyergesek	18,2	7,9
Abaújszántó Kassaváros	18	13,9

Várható időjárás 2020.06.10-16.

A következő napokban is meleg és csapadékos időjárásra kell számítanunk. Napközben 25-28°C várható, és esti órákban sem hűl a levegő 15°C alá.

Pableczki Bence
Növényorvos